

Malmö stad, Miljöförvaltningen. Rapport 22/2003. ISSN 1400-4690.
Rapporten är anpassad för utskrift från Internet.

Livsmedelstillsyn av livsmedelsbutiker med manuell hantering med < 4 årsarbetskrafter i Malmö stad våren 2003.

Inspektionerna har genomförts av fyra av Miljöförvaltningens inspektörer. Denna rapport har sammanställts av livsmedelsinspektör Patrik Giehler.

Bakgrund och syfte

Syftet var att kontrollera livsmedelshygienen inom områdena underhåll, hantering, rengöring och personalhygien samt efterlevnaden av egenkontrollen. Vid inspektionerna kontrollerades också att hanteringen överensstämde med livsmedelslokalens godkännande och ritning. Målet är att en god hygien ska upprätthållas vid livsmedelshanteringen samt att påträffade brister åtgärdas. Detta sker genom information och dialog med den ansvarige för verksamheten för att på så sätt förhindra att uppkomsten av liknande brister återkommer i framtiden.

Genomförande

Under veckorna 19 - 23 besöktes 127 butiker med manuell hantering med < 4 årsarbetskrafter. Vid inspektionerna kontrollerades lokalernas underhåll och rengöring, hanteringen av livsmedel samt den manuella hanteringen, butikens märkning av livsmedel, att det fanns en god personalhygien samt att egenkontrollen fungerade där beslut om egenkontroll finns. Återinspektion gjordes hos de verksamheter där det fanns allvarliga brister i hantering, rengöring och/eller underhållsbrister i direkt anslutning till hantering av oförpackade livsmedel. Inspektionerna genomfördes enligt livsmedelshygieniska avdelningens kvalitetssäkring.

Resultat

En sammanställning av de anmärkningar butikerna fick vid inspektionerna finns i bilagan. I tabellen nedan finns en sammanställning över verksamheter med anmärkningar inom respektive inspektionsområde, området övrigt inkluderar även brister avseende ritning som inte överensstämmer med lokalen och ett par egenkontrollbrister (endast de som föranledde återinspektion). Siffrorna inom parentes är från tillsynstillfället våren 2001 och finns med som referens för att visa förändringar angående antalet brister från en tidigare tillsynsombgång. Egenkontrollbrister finns ej med i *övrigt* 2001. /.

	Insp. Utan Anm.	Underhåll	Hantering	Märkning	Rengöring	Personal- hygien	Övrigt
Antal butiker	25 (34)	39 (23)	56 (30)	60 (33)	31 (16)	16 (15)	27 (8)
Andel	20 % (33 %)	31 % (22 %)	44 % (29 %)	47 % (32 %)	31 % (15 %)	13 % (14 %)	21 % (8 %)

Totalt var 25 objekt (20 %) utan anmärkning.

Anmärkningar på underhåll gällde främst skador i golv, väggar, tak eller annan inredning.

De flesta anmärkningarna gällde märkningen. 47 % av butikerna fick anmärkning på det, vilket är en ökning med 15 % sedan förra inspektionsgenomgången våren 2001. Främst gällde dessa avsaknad av korrekt svensk text på förpackningar. Även avsaknad av korrekt märkning av hönsägg i lösviktsförsäljning var förekommande som brist. Ett fåtal brister ang. ursprungsmärkning samt sista förbrukningsdag noterades vid nötköttsförsäljning.

Hanteringsbristerna utgör en större del av anmärkningarna och gällde främst golvförvaring av livsmedel samt felaktiga kylförvaringstemperaturer. I fem fall föranledde felaktiga kylförvaringstemperaturer beslut på plats och livsmedlen kasserades. Fyra fall av otillåten livsmedelshantering konstaterades och hanteringen upphörde omedelbart.

En mindre andel av anmärkningarna gällde rengöring. Allmänt smutsigt i lokalerna föranledde bristerna. Även ovidkommande föremål i lokalerna, som försvårar städningen och ger en grogrund för skadedjur ingår i denna kategori.

Brister i personalhygien innebär avsaknad av engångshanddukar och/eller tvål vid handtvättställen samt att personalen använder textilhandduk istället för engångshanddukar.

Under rubriken övrigt var bristerna avsaknad av korrekt ritning över livsmedelslokalen eller att ovidkommande saker förvaras i livsmedelslokalerna. I vissa fall finns beslut om egenkontrollprogram och vid återinspektion ang. egenkontrollen finns denna brist upptagen under övrigt.

De verksamheter som bedömdes ha mycket allvarliga brister belades med beslut på plats och fick flera uppföljande återinspektioner. De verksamheter där bristerna bedömdes som allvarliga fick uppföljande inspektioner.

Kommentarer

Av de 127 inspekterade butikerna var det endast 25 stycken som var helt utan anmärkning. Trenden är att färre verksamheter klarar en inspektion utan anmärkning och kan förklaras med att konkurrensen samt kraftiga konjunktursvängningar ställer högre krav på näringsidkarna. Att 47 % av butikerna hade brister i märkningen är förvånande då information till både grossister och butiker förmedlas kontinuerligt av inspektörerna och allmänheten. Absolut största delen av näringsidkarna vet att det ska vara svensk märkning på samtliga livsmedel. Andelen anmärkningar avseende golvförvaring kan förklaras med att butikerna ökar sortimentet på grund av konkurrensskäl och har då för lite hyllplats att packa upp och förvara livsmedlen på.

Orsakerna till de höga kylförvaringstemperaturerna kan vara okunskap vad gäller vilken temperatur livsmedlen ska förvaras i, dåliga kylar, felvisande/felplacerade termometrar etc., men i grund och botten handlar det om att personalen måste ha en bättre översikt och vid felavvikelse ta tag i felet med en gång.

Rengöringsbristerna har också ökat, oftast är det rent och bra ordning ute i butikerna, men lager och kylar har fått flertalet anmärkningar. Här borde de som är ansvariga ha en bättre uppföljning och veta att det ska vara rent när man handhar och säljer livsmedel.

Förvaltningen ser allvarligt på att många butiker inte klarar av att märka varorna med korrekt svensk märkning. Det är verksamhetsinnehavarens skyldighet att se till att märkningsetiketter följer med leveransen från t.ex. grossist eller partihandel. Verksamhetsinnehavaren har även skyldighet att se till att personalen får tydliga och klara instruktioner eller grundläggande utbildning i livsmedelshantering.

Miljöförvaltningens tillsynsansvar är att se till att inspektionerna resulterar i minskade brister och större säkerhet för allmänheten. Som myndighet med tillsynsansvar kan man konstatera att kunskaperna hos personal och ansvariga har minskat under de senaste åren, vilket drabbar kunderna på ett oönskat sätt.

Antal anmärkningar**bilaga**

Butik	Underhåll	Hantering	Märkning	Rengöring	Personalhygien	Övrigt	Summa anm.	Återinsp	Utan anm.
EKO Malmö Agnesfridsvägen 177		1					1		
HSN Livs Orientalisk Agnesfridsvägen 177			1	1			2		
Viltspecialisten Amiralsgatan 10		1	1			1	3		
Bosna Kött o Chark Amiralsgatan 31	2	1		1		1	5		
Pildamms Livs Annebergsgatan 23			1	1	1	1	4	JA	
Arezo Arkitektgatan 1			1		1		2		
Lollos Köttbutik Augustenborgsgatan 28							0		X
Bellevue Fisk & Delikatesser Bellevuevägen 29B	1						1		
Möllans Ost Bergsgatan 32A							0		X
Färsk Fisk Bergsgatan 43	1		1			1	3	JA	

Antal anmärkningar**bilaga**

Butik	Underhåll	Hantering	Märkning	Rengöring	Personalhygien	Övrigt	Summa anm.	Återinsp	Utan anm.
Tårtateljén Bodekullsgatan 35	1						1		
Basar Allgross Branteviksgatan 5	2	1	1			1	5		
J-H Baguette Bronsyxegatan 9							0		X
Roomi Livs Båstadsgatan 4		1	1				2		
Piramiden Celsiusgatan 30			1				1		
Annikas Fiskebod Celsiusgatan 38	1						1		
Svenska Pressbyrån Centralplan, Centralstationen							0		X
Malmö Mix Frukt & Grönt Claesgatan 1		1	1	1			3		
Bahram Livs Claesgatan 1		1	1				2	JA	
ICA Riseberga Dammtorpsvägen 60							0		X

Antal anmärkningar**bilaga**

Butik	Underhåll	Hantering	Märkning	Rengöring	Personalhygien	Övrigt	Summa anm.	Återinsp	Utan anm.
Candy Heaven Davidshallsgatan 21					1		1	JA	
Lasse Lindbergs Smörgåsbutik Davidshallsgatan 25A							0		X
H-D Livs Eriksfältsgatan 62	1		1	1		1 Ritning	4		
Japell Eriksfältsgatan 80			1				1		
Metro Livs Erikstorpsgatan 9			1	1		1	3		
Smörgåsboden Estlandsgatan 9							0		X
Oxievångsbadet Fajansvägen							0		X
Zam Zam Falkenbergsgatan 7	1		1				2	JA	
Iskander Food Falkenbergsgatan 27	2	1	1	1			5		
Smörgåshörnan Föreningsgatan 54	1	1		1			3		

Antal anmärkningar**bilaga**

Butik	Underhåll	Hantering	Märkning	Rengöring	Personalhygien	Övrigt	Summa anm.	Återinsp	Utan anm.
KL Kött Gustav Rydbergsgatan 9B	1	1					2		
Gott & Annat Hamngatan 4			1				1		
Preem Hanögatan 10							0		X
Delikatessen Holmgatan 4							0		X
Hydro Bensinstation Hornyxegatan 16				1			1		
Prima Mat i Holma Hyacintgatan 38		1	2				3		
Reklam-Kalle med Cello Special Hyllie Kyrkoväg 54						1 Ritning	1		
Örtagårdens Livs Hårds väg 44	1	1	1	1		1 Ritning	5		
Bulltofta Kött Jägersrovägen 16		1	1				2		
Josefin & Jan/Lieto Järnvägsgatan 38	1	1			1	1	4	JA	

Antal anmärkningar**bilaga**

Butik	Underhåll	Hantering	Märkning	Rengöring	Personalhygien	Övrigt	Summa anm.	Återinsp	Utan anm.
Ostboden Järnvägsgatan 45B	1				1		2		
Lugnets Livs Kaptensgatan 11/ Storgatan 1							0		X
HB Bunkeflo Bensin & Livs Klagshamnsvägen	2						2		
Klågerups Chark Klågerupsvägen 260	1						1		
Konsum Kornettsgatan 13						1	1	JA	
Matöppet Krapperupsgatan 25	2		1				3	JA	
Hassans Kött & Chark Kristianstadsgatan 6		2	1	1	1	1	6	JA	
Palmyra Shop & Deli Kristianstadsgatan 10	1	1	1	1	1	1 Ritning	6	JA	
Köksmästarens Delikatesser Krombyvägen 99		1					1		

Antal anmärkningar**bilaga**

Butik	Underhåll	Hantering	Märkning	Rengöring	Personalhygien	Övrigt	Summa anm.	Återinsp	Utan anm.
Milano Tobak & Livs Kronborgsvägen 12C		1	1			1 Ritning	3		
Segevångs Livs Kronetorpsgatan 64	1		1			1	3		
Tempo Kronetorpsgatan 70		1	1	1			3	JA	
Backa Köp Käglingevägen 154		1					1		
Ösen All-Frukt Lantmannagatan 59		2	1	1			4		
Kaptenbrons Kiosk HB Lilla Nygatan					1		1		
Smaklöken Lilla Torg 9		1					1		
Mr Vitamin Linnégatan 22					1		1		
Viking Choklad Linnégatan 28							0		X
Köttmästaren Linnégatan 33				1			1		

Antal anmärkningar**bilaga**

Butik	Underhåll	Hantering	Märkning	Rengöring	Personalhygien	Övrigt	Summa anm.	Återinsp	Utan anm.
Preem Linnégatan 85							0		X
Entré Linnégatan 100				1	1		2	JA	
Krona Livs Lundavägen 9				1			1		
Lundavägens Livs Lundavägen 63			1	1			2		
Ostkällaren Mariedalsvägen 29	1	1		1			3		
Kronprinsens Uthyrningscenter Mariedalsvägen 32		1					1		
Micke o Hans Livs Mariedalsvägen 45		1	1	1			3		
Rolles Kiosk HB Munkhättegatan 166						1 Ritning	1		
Teherans Livs Möllevångstorget 4	1	1	1	1		1	5	JA	
Malmö Kötthandel Möllevångstorget 7							0		X

Antal anmärkningar**bilaga**

Butik	Underhåll	Hantering	Märkning	Rengöring	Personalhygien	Övrigt	Summa anm.	Återinsp	Utan anm.
Nobella Kött & Chark Nobelvägen 34		1	1				2	JA	
Sandwich City Nobelvägen 62							0		X
Euro Mat Norra Grängesbergsgatan 40	1	1	3				5		
AJ Livs Norräcksgatan 49		2	1		1		4		
Matnära Nydalatorget 1	1		1				2		
Matnära i Oxie Oshögavägen 86			1				1		
Tempo Per Albin Hanssons väg 80			1				1		
Matcentrum Pilen Pilåkersvägen 21		1	3				4		
East Kött o Chark Ramels väg 77			1			1 Ritning	2		

Antal anmärkningar**bilaga**

Butik	Underhåll	Hantering	Märkning	Rengöring	Personalhygien	Övrigt	Summa anm.	Återinsp	Utan anm.
Prins Livs Regementsgatan 56		2	3				5	JA	
Anour Rolfsgatan 25	1	1	1	1			4	JA	
Shamel Import & Export Älggatan 21	1		1				2		
Euro Livs Sallerupsvägen 12							0		X
Handlarn Sallerupsvägen 145						2	2	JA	
Matöppet Serenadgatan 21	1	1	3				5	JA	
Sergels Mat Sergels väg 11			1		1		2		
Sergels Kiosk Sergels väg 14					1	1 Ritning	2		
Nallens Livs Sevedsgatan 10		1	1	1			3		
Statoil Silverviksgatan 1							0		X

Antal anmärkningar**bilaga**

Butik	Underhåll	Hantering	Märkning	Rengöring	Personalhygien	Övrigt	Summa anm.	Återinsp	Utan anm.
Battra Foods Simrishamnsgatan 1	2	2	1	1		1 Ritning	7	JA	
Kött o Delikatesshörnan Simrishamnsgatan 10		2	1	1			4	JA	
Nasima Simrishamnsgatan 10	1	1	1	1		1	5	JA	
Five o'clock Thehandel Skomakaregatan 1	1						1		
Godiva Chocolatier Skomakaregatan 12							0		X
Osthuset i Malmö Skomakaregatan 12							0		X
Happy End Smedjegatan 6		2	1				3		
Smörgåshörnan Spångatan 35		1					1		
Tempo Stengodsvägen 125	1	1	2		1		5	JA	
Persisk Livs Stengodsvägen 145	1		1				2		

Antal anmärkningar**bilaga**

Butik	Underhåll	Hantering	Märkning	Rengöring	Personalhygien	Övrigt	Summa anm.	Återinsp	Utan anm.
Pralinen Stortorget 21			1				1		
Limhamns Rökeri Strandgatan 17B	1	1					2		
Pressbyrån Södervärns Bussterminal		1					1		
Bulltofta Kött Södra Bulltoftavägen	1	1			1	1 Ritning	4	JA	
Point Candy Shop Södra Förstadsgatan 24							0		X
Ost i Bit Triangeln Södra Förstadsgatan 41					1		1		
Seven Eleven Södra Förstadsgatan 78							0		X
Pressbyrån ingång 30 Södra Förstadsgatan 101				1			1		
Pressbyrån ingång 42 Södra Förstadsgatan 101	1			1		1	3		

Antal anmärkningar**bilaga**

Butik	Underhåll	Hantering	Märkning	Rengöring	Personalhygien	Övrigt	Summa anm.	Återinsp	Utan anm.
Pressbyrån ingång 75 Södra Förstadsgatan 101							0		X
Mido Quality Södra Förstadsgatan 116		1	1				2		
Maylife Stora Kvarngatan 59							0		X
Fornetti / Toth Food Stora Nygatan 17C		1				1	2		
RM Livs Vattenverksvägen 27		1	1				2	JA	
Red & Blue Vattenverksvägen 75		1					1	JA	
Greco Bensin Västra Hindbyvägen 2		1					1	JA	
Ettans Värnhemstorget		2	1		1	1	5		
Skafferi Gastronomi Västanväg 51A							0		X

Antal anmärkningar**bilaga**

Butik	Underhåll	Hantering	Märkning	Rengöring	Personalhygien	Övrigt	Summa anm.	Återinsp	Utan anm.
Matdags Västra Bernadottesgatan 8	1	1	2				4		
EU Halal Kött o Chark Ystadsgatan 2		1		1			2		
Hamburabi Import & Export Ystadsgatan 4			1				1		
Tout Import Ystadsgatan 9	1		1				2		
Sunshine Livs Ängelholmsgatan 12		1	1				2		
Bagdad Livs Ängelholmsgatan 12	1	3	1	1			6	JA	
Lilla Solköp Örevägen 1	1	2	1				4	JA	
Stjärnhallen Östra Farmvägen 8			1				1		
Segehallens Mat Östra Fäladsgatan 2		2				1	3	JA	
Belas Närköp Östra Förstadsgatan 1		2					2	JA	

Antal anmärkningar**bilaga**

Butik	Underhåll	Hantering	Märkning	Rengöring	Personalhygien	Övrigt	Summa anm.	Återinsp	Utan anm.
Ost i Centrum Östra Tullgatan 4							0		X